

NOTAT

DEPARTEMENTET

Dato 1. februar 2007
J. nr. 504-22

Banekontoret

Supplerende grundnotat vedrørende Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 881/2004 om oprettelse af et europæisk jernbaneagentur KOM(2006)785 endelig

Grundnotatet er parallelfremsendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Trafikudvalg.

Resumé

Kommissionens forslag, hvis retsgrundlag er artikel 71 indgår i et bredere initiativ, hvis formål er at forbedre den tekniske side af jernbaneregelsættet, dvs. interoperabilitetsdirektiverne, jernbanesikkerhedsdirektivet og agenturforordningen. Forslaget skal således ses i en sammenhæng med de medfølgende forslag om at sammenskrive og omarbejde interoperabilitetsdirektiverne og ændre direktivet om jernbanesikkerhed.

1. Baggrund og indhold

Forslaget er vedtaget af Europa-Kommissionen den 13. december 2006 og er fremsat i henhold til Traktaten, særligt artikel 71, dvs. vedtagelse efter proceduren for fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. artikel 251.

Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 881/2004 er der oprettet et europæisk jernbaneagentur, som skal yde tekniske bidrag til realiseringen af et indre marked for jernbanesektoren i Europa.

Kommissionen vurderer nu, at der er behov for en række ændringer i forordningen, herunder at tilføje yderligere opgaver til agenturet. Det vil således være nødvendigt at ajourføre forordningen for at definere agenturets nye opgaver.

Forslaget indgår i et bredere initiativ, hvis formål bl.a. er at forbedre den tekniske side af jernbaneregelsættet, hvilket er direktiverne om interoperabilitet i jernbanesystemet (96/48/EF, 2001/16/EF og 2004/50/EF), forordning EF nr. 881/2004 om Det Europæiske Jernbaneagentur ("agenturet") og jernbanesikkerhedsdirektivet (2004/49/EF).

Procedurene for ibrugtagning af rullende materiel reguleres af artikel 14 i både interoperabilitetsdirektiverne og jernbanesikkerhedsdirektivet. Underretning-

gen til Kommissionen om nationale forskrifter reguleres i artikel 16 i interoperabiliteterne og artikel 8 i jernbanesikkerhedsdirektivet. Agenturet reguleres af bestemmelserne i agenturforordningen, som her foreslås ændret.

Der er stillet forslag om at tildele agenturet yderligere opgaver i forbindelse med gensidig anerkendelse af lokomotiver:

- Udarbejde et referencedokument med en beskrivelse af alle medlemsstaternes forskrifter for ibrugtagning af rullende materiel.
- Organisere de nationale sikkerhedsmyndigheders arbejde for gradvist at reducere antallet af nationale forskrifter og finde frem til dem, der svarer til hinanden.
- Udarbejde tekniske udtalelser på foranledning af de nationale sikkerhedsmyndigheder eller Kommissionen.

Der ud over foreslås det, at agenturet får nye opgaver vedrørende certificering af lokomotivførere, ERTMS (signalsystemer), punktuelle opgaver for Kommissionen, mm.

Den foreslåede ændring går bl.a. ud på at indføre en procedure i to trin på fællesskabsplan:

- Agenturet anmodes om at registrere alle gældende nationale procedurer og tekniske forskrifter og om at opstille og ajourføre en liste over de krav, der kun må kontrolleres én gang i forbindelse med udstedelse af ibrugtagningstilladelse til rullende materiel.
- Gensidig anerkendelse af ibrugtagningstilladelser, som en medlemsstat har udstedt, gøres obligatorisk.

Det foreliggende initiativ sigter mod at løse det problem, at rullende materiel, der er godkendt til ibrugtagning i én medlemsstat, ikke automatisk accepteres i en anden. Problemet går således på tværs af medlemsstaterne.

2. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordning (EF) nr. 881/2004 om oprettelse af et europæisk jernbaneagentur.

Da der er tale om en forordning, vil reglerne umiddelbart være gældende i Danmark. Der er således ikke brug for national gennemførelseslovgivning.

3. Høring

Forslaget er sendt i høring hos: Arriva, Vestsjællands Lokalbener A/S, Nordjyske Jernbaner A/S, Lemvigbanen, Lollandsbanen A/S, Hads- Ning Herreders Jernbane A/S, Hovedstadens Lokalbener A/S, Øresundsbro Konsortiet, DSB, DSB S-tog A/S, Dansk Jernbaneforbund, HK Trafik & Jernbane, Dansk Jernbane ApS, Handel, Transport & Service (HTS), Railion Danmark A/S, Statsansattes Kartel (STK), Erhvervsorganisationen HTS-i, Lokalbener A/S, Danske Regioner, Ørestadsselskabet og Havarikommissionen for Civil Luftfart og Jernbane.

Høringsfristen var den 22. januar 2007, dog bad enkelte høringsparter om fristforlængelse.

Af høringsvarende fremgår følgende:

DSB oplyser, at på grund af forslagernes omfang og særlige tekniske karakter kan DSB ikke fremkomme med et hørings svar inden for den fastsatte høringsfrist, men har igangsat en vurdering af de enkelte forslag.

CFL Cargo (tidligere Dansk Jernbane ApS) har principielt ingen bemærkninger til forslagene, men udtaler, at tidshorizonten for gennemførelse og fuld gennemslagskraft synes at have lange udsigter.

DanskErhverv kan generelt støtte de i forslagene angivne ændringer, idet ændringerne efter Dansk Erhvervs opfattelse vil medvirke til at styrke interoperabilitet og sikkerhed på de europæiske jernbaner og dermed fremme jernbanens internationale konkurrenceevne. Dansk Erhverv har i øvrigt ingen særlige bemærkninger til forslagene.

4. Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Agenturets udvidede opgaveportefølje i forbindelse med arbejdet omkring gensidig anerkendelse af ibrugtagningstilladelse, kan medføre begrænsede øgede opgaver for medlemsstaternes administrationer og dermed også begrænsede negative økonomiske konsekvenser for staten. Det forventes desuden, at der i overgangsperioden indtil ordningen er etableret og indkørt vil være brug for yderligere ressourcer. Da omfanget af de nye opgaver ikke kendes for øjeblikket vil det være vanskeligt at fastsætte et præcist antal årsværk eller antal kroner. Der vil dog være tale om mindst et årsværk i overgangsperioden og noget mindre når ordningen er etableret. Udgifterne afholdes indenfor den eksisterende økonomiske ramme.

Forslaget vil på sigt medføre lettelser for branchen og personer ved at der fastsættes ensartede procedurer for anerkendelse af andre landes ibrugtagningstilladelse.

Budgetvirkningerne for agenturet ligger under 2.2 mio. EUR de første fem år og falder derefter til under 0,5 mio. EUR.

Forslaget forventes ikke at medføre andre end de nævnte konsekvenser.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at da ingen medlemsstat alene kan beslutte, at de ibrugtagningstilladelser, som medlemsstaten udsteder, har gyldighed på andre medlemsstaters område, vurderer Kommissionen, at der må tages initiativ på fællesskabsplan til at harmonisere de nationale procedurer, herunder gensidig anerkendelse. Kommissionen finder, at denne udvidelse indebærer, at der må foretages ændringer i forordningen om jernbaneagenturet, jernbanesikkerhedsdirektivet og i interoperabilitetsdirektiverne. Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering og finder således, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter Kommissionens forslag, idet der er tale om regelforenkling af interoperabilitetsdirektiverne samt gensidig anerkendelse af medlemsstaternes tilladelser til ibrugtagning af rullende materiel, som vil medvirke til at forbedre arbejdet med at indføre interoperabilitet på det europæiske jernbanemarked.

7. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget forventes generelt at blive positivt modtaget.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Europaudvalget, men Europaudvalget har fået fremsendt nærhedsnotat den 18. januar 2007 og grundnotat den 30. januar 2007 om forslaget.